

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. TVP1

NADANEGO W OKRESIE 10-16 LIPCA 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

CZĘŚĆ II – PUNKT D: OPISOWA OCENA JAKOŚCI
ANALIZOWANEGO PROGRAMU

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Edukacyjne Laboratorium Mediów Społecznościowych

Kraków 2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania	2
Zakres	2
Metoda.....	2
Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni.....	6
Badana próba.....	12
Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych.....	13
Opisowa ocena jakości programu	16
Walory i mocne strony	16
Niedostatki i słabe strony	18
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	19
Audycje informacyjne.....	19
Analiza badanych audycji	20
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:.....	26
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:.....	27
Audycje publicystyczne	29
Analiza badanych audycji	30
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:.....	33
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:.....	34
Podsumowanie:.....	36

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Telewizji Polskiej S.A. Program TVP1 nadanego w okresie od 10 do 16 lipca 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu.

Metoda

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)
- Opis zawartości programu (Część B)
- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Raport został podzielony na dwie części: część I zawiera A, B i C, część II – D.

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady

subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp

---

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnieniu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczenia lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba przekazów w jednym wydaniu;
Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów

poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki

ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
--

Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom

zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	2
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1

e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznacznej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;	2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu	0,5
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);	2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych	2

k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;	2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielenie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchylenie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa	2
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)	2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	1,5
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1

b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróźnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	1,5
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1=zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0=nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2

<p>h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1=dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk</p>	<p>2</p>
<p>i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)</p>	<p>2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa</p>	<p>1,5</p>
<p>j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki te stanowią uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny</p>	<p>2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji</p>	<p>1,5</p>
<p>k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.</p>	<p>2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1=obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy</p>	<p>1</p>

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego

monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceniodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały

pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobną, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Analizie jakościowej poddano wszystkie audycje informacyjne (we wszystkich dniach, z uwzględnieniem specyfiki dni powszednich i dni weekendowych), czyli: *Wiadomości 8.00*, *Wiadomości 12.00*, *Wiadomości 15.00*, *Wiadomości 19.30*, *Teleexpress*, *Agrobiznes*, *To się opłaca – serwis dla rolników*, *Między ziemią a niebem – magazyn religijny*, *Miniaudycja – Dzień w Twoim Regionie*) oraz wszystkie audycje publicystyczne (z uwzględnieniem zarówno audycji cyklicznych, jak i pojedynczych w programie tygodniowym, mających charakter wywiadu z zaproszonym gościem, jak i dyskusji z udziałem większej liczby osób, dotyczących zarówno tematyki politycznej i społecznej, jak i ekonomicznej, wojskowej oraz rolniczej), czyli: *Kwadrans polityczny*, *Sprawa dla reportera*, *Magazyn śledczy Anity Gargas*, *Naszaarmia.pl* i *Tydzień*.

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

Opisowa ocena jakości programu

Audycje emitowane w monitorowanym tygodniu były zróżnicowane gatunkowo i tematycznie. Nadano interesujące i wartościowe filmy dokumentalne oraz serie dokumentalne. Pojawiły się nowe, ciekawe audycje edukacyjne oraz różnorodne w formie i treści audycje rozrywkowe. Pozytywnie należy ocenić bogatą ofertę audycji odpowiadających potrzebom religijnych słuchaczy. Wszystkie wyemitowane audycje można obejrzeć na stronie TVP w Internecie.

Walory i mocne strony

Aspekt informacyjny

- Serwisy informacyjne nadawane w trakcie całego dnia – pierwszy o godz. 8.00 (*Wiadomości*), ostatni o godz.19.30 (*Wiadomości*)
- Bardzo duża liczba informacji w nadawanym o godz. 17.00 *Teleexpresie* (średnio 20). Newsy zróżnicowane geograficznie (kraj, region, świat) oraz tematyczne (informacje polityczne, sensacyjne, społeczne, ekonomiczne, kulturalne, sportowe oraz rozrywkowe)
- Zdecydowana większość materiałów własnych, w tym własne korespondencje zagraniczne
- Dynamiczne i kompetentnie prowadzone audycje sportowe oraz transmisje z ważnych wydarzeń sportowych.
- Obecność transmisji z ważnych wydarzeń sportowych (mecz piłkarski Ligi Mistrzów, letni konkurs skoków w Wiśle).
- W niedzielę transmisja mszy świętej oraz modlitwy Anioł Pański z Watykanu
- Częste wykorzystywanie grafiki multimedialnej w serwisach informacyjnych w celu uatrakcyjnienia przekazu.

Aspekt komentatorski

- Różnorodność tematyczna audycji publicystycznych (polityczno-społeczne, gospodarcze i ekonomiczne, rolnicze, kulturalne, wojskowe).
- Udział w audycjach publicystycznych przedstawicieli zarówno partii rządzącej jak i opozycji (zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych)
- Właściwy dobór ekspertów do audycji publicystycznych oraz edukacyjnych.
- Tematy w audycjach publicystycznych dotyczą przede wszystkim bieżących spraw politycznych i społecznych istotnych dla obywateli.
- W reporterskich audycjach interwencyjnych (np. *Sprawa dla reportera*) poruszane są tematy dotyczące skomplikowanych spraw społecznych i konfliktów międzyludzkich. Ich nagłośnienie ma pomóc w rozwiązaniu konkretnych problemów.
- Wystarczająco profesjonalnie prowadzone audycje publicystyczne.

Aspekt oddziaływania społecznego

- Duży wybór audycji edukacyjnych dla osób o różnorodnych zainteresowaniach (np.: *Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka, Zakochaj się w Polsce, Weterynarz z sercem, Z ciemności zobaczyć świat, Sekrety mnichów*).
- Audycje edukacyjne zawierają konkretne porady i propozycje rozwiązania problemów.
- Interesujące, wartościowe i poszerzające wiedzę o świecie filmy dokumentalne oraz serie dokumentalne (*BBC w Jedyńce - Planeta ziemia, Dokument przed północą, Historia w Jedyńce, Notacje, Fascynujący świat, Młodzi lekarze*).
- Obecność audycji odpowiadających potrzebom religijnych słuchaczy (*Ziarno, Wielkie Nieba, Między ziemią a niebem, fabularny serial religijny - Biblia*).

Aspekt rozrywkowy

- Różnorodne w formie i treści audycje rozrywkowe (filmy, seriale, teleturnieje, kabaret, show telewizyjny, muzyka).
- Ciekawe filmy fabularne polskie i zagraniczne.
- Obecność popularnych i lubianych przez widzów seriali polskich – *Ojciec Mateusz, Klan, Dom*.

Aspekt komunikacyjny

- Możliwość obejrzenia nadawanych audycji na stronie TVP (vod.tvp.pl) w Internecie

Niedostatki i słabe strony

Aspekt informacyjny

- Audycje informacyjne mocno upolitycznione.
- W audycjach informacyjnych komentarze mieszają się z informacją.
- Prowadzący audycje informacyjne i publicystyczne używają słów i wyrażeń nacechowanych.
- Teksty pojawiające się na belkach w trakcie serwisów informacyjnych mają niekiedy charakter komentatorski, a nie informacyjny i są nacechowane emocjonalnie
- W serwisach informacyjnych (*Wiadomości, Teleexpress*) brak pluralizmu - przewaga jednej opcji politycznej (PiS).
- Informacje polityczne i gospodarcze zbyt jednostronne. Brak podejścia krytycznego do prezentowanych treści
- W serwisach nie zawsze podawana jest informacja o autorach newsów oraz źródłach materiałów zagranicznych.

Aspekt oddziaływania społecznego

- Mała różnorodność audycji w kategorii Kultura (w planie programowym zaliczono do tej kategorii wszystkie filmy i seriale produkcji polskiej).
- Za mała oferta audycji dla dzieci i młodzieży (w badanym tygodniu tylko jedna - *Ziarno* - edukacyjna audycja katolicka).

Aspekt rozrywkowy

- Za dużo seriali telewizyjnych produkcji tureckiej (4).
- Ambitniejsze filmy fabularne, podobnie jak część filmów dokumentalnych emitowano tuż przed godz. 24.00 lub w nocy.

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne

UWAGI OGÓLNE:

Nadawca zrealizował w badanym tygodniu wszystkie audycje informacyjne przewidziane w planie programowym. Pojawiły się nowe, nieprzewidziane w planie audycje: *Miniaudycja - Dzień w Twoim Regionie* (nadawana jest siedem dni w tygodniu), *To się opłaca* (magazyn dla rolników, dwa razy w tygodniu) oraz *Zapowiedź Wiadomości*, *Zapowiedź Teleexpressu* i *Agrobiznes – bis*.

Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji informacyjnych to 81,66% (średnia dla *Wiadomości* to **77,96%**). W *Wiadomościach* łamana jest zasada oddzielania informacji od komentarza. Dobór i ranga informacji, sposób ich przedstawiania, zróżnicowanie pod względem geograficznym, tematycznym oraz zróżnicowanie pod względem opcji politycznej naruszają zasady pluralizmu i wyważenia. W *Wiadomościach* i *Teleexpressie* dominuje strona rządowa (PiS). Opozycja przedstawiana jest w negatywnym świetle.

Wśród audycji informacyjnych *Teleexpress* wyróżnia się jednak pozytywnie przede wszystkim ze względu na dużą liczbę informacji, ich różnorodność oraz neutralny i poprawny język prowadzących. Bardzo dobrze zrealizowaną i prowadzoną audycją informacyjną jest *Między ziemią a niebem* (religijna).

Analiza badanych audycji

TELEEXPRESS

Bardzo duża liczba informacji (średnio 20). Przekazy są krótkie (średnio 41 s) - konkretne i zwarte, ale często zbyt powierzchowne i uproszczone. Wynika to jednak z formuły audycji - „ekspresowo przez najświeższe informacje z kraju i ze świata”.

Stałymi elementami audycji są: Telehit Marka Sierockiego, zabawna informacja na końcu (ciekawostka) oraz serwis sportowy. Dwa pierwsze wprowadzają nieco luzu i rozrywki do audycji.

W badanym tygodniu zachowano proporcje w doborze tematów krajowych, światowych i regionalnych. Informacje były też zróżnicowane tematycznie (polityczne, gospodarcze, kulturalne, rozrywkowe, sportowe, naukowe), ale mało zróżnicowane, jeśli chodzi o opcję polityczną (przewaga partii rządzącej). **Uśredniony poziom obiektywizmu dla *Teleexpressu* na wystarczająco wysokim poziomie – 83,88%.**

Walory i mocne strony:

- Bardzo duża liczba newsów.
- Informacje aktualne.
- Informacje zróżnicowane geograficznie oraz tematycznie.
- Zachowane proporcje w doborze tematów krajowych, światowych i regionalnych.
- Zdecydowana przewaga informacji własnych (duża liczba korespondentów krajowych i regionalnych).

- Bardzo dobre tempo i konstrukcja audycji.
- Forszpan obecny i prawidłowy.
- Wprowadzenie prowadzącego oraz tekst lektorski jasny i zrozumiały.
- Prowadzący oraz lektor zachowują neutralność wobec czytanych treści.
- Jakość techniczna przekazów na dobrym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji bez zarzutu.

Niedostatki i słabe strony:

- Krótkie relacje reporterskie wpływają na powierzchowność informacji.
- Przewaga jednej opcji politycznej – partii rządzącej (PiS).
- Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarza. Zdarzają się komentarze prowadzących oraz zdania komentujące na zakończenie relacji reporterskich wypowiediane przez lektora.
- Pojedyncze słowa i wyrażenia nacechowane w tekstach prowadzących oraz lektora.
- Brak podawania autorów oraz źródeł materiałów zagranicznych.

WIADOMOŚCI 8.00

Wystarczająca liczba przekazów w wydaniu (5 - 8). Informacje z kraju i ze świata. Rzadko z regionów. Miażdżąca przewaga jednej opcji politycznej (PiS). W badanym tygodniu tylko w dwóch wydaniach (5 razy w tygodniu) pojawili się przedstawiciele opozycji. Informacje oddzielone od komentarzy. W części materiałów zagranicznych nie wskazano źródła informacji. Czytający zachowuje neutralność. Pojedyncze słowa i zwroty nacechowane pojawiają się w offach. Język przekazów prosty i zrozumiały. Poziom mglistości w normie. Jakość techniczna przekazów na wystarczającym poziomie. **Uśredniony poziom obiektywizmu obniżony – 73,33%.**

WIADOMOŚCI 12.00

Niewielka liczba informacji (5-6). Informacje z kraju i ze świata. Brak informacji z regionów. Proporcje w doborze tematów krajowych i światowych zrównoważone. Udział przedstawicieli partii politycznych niezrównoważony. Przewaga jednej opcji politycznej (PiS). Informacje oddzielone od komentarzy. W części materiałów zagranicznych nie podano autora przekazu oraz źródła zdjęć.

Uśredniony poziom obiektywizmu nieco obniżony – 76,92%.

WIADOMOŚCI 15.00

Niewielka liczba informacji (4-6). Informacje z kraju i ze świata. Brak informacji z regionów. Proporcje w doborze tematów krajowych i światowych zrównoważone. Udział przedstawicieli partii politycznych niezrównoważony. Przewaga jednej opcji politycznej (PiS). Informacje oddzielone od komentarzy. W materiałach zagranicznych nie wskazano źródeł zdjęć. **Uśredniony poziom obiektywizmu na wystarczająco wysokim poziomie – 83,87%.**

WIADOMOŚCI 19.30 (wydanie główne)

Wystarczająca liczba informacji (7-10). Informacje zróżnicowane geograficznie (kraj, świat, region) oraz tematycznie (polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturalne). Większość informacji własnych, w tym własne korespondencje z zagranicy i zdjęcia archiwalne. Przewaga przedstawicieli jednej partii politycznej (PiS). Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarza. Prowadzący nie komentują, ale komentarze pojawiają się w newsach, w tekstach lektorskich (offach). Ostatni element audycji *Gość Wiadomości* (rozmowa z zaproszonymi do studia gośćmi) jest w całości komentarzem do aktualnych wydarzeń. Pojedyncze słowa nacechowane, także w belkach i offach (np. belka: „Bojówkarze przed Sejmem”). Jakość techniczna dobra. Wykorzystanie grafik 3D.

Uśredniony poziom obiektywizmu obniżony – 77,72%.

Goście Wiadomości w badanym tygodniu:

10.07.2017

- **Sebastian Kaleta, PiS**, członek komisji weryfikacyjnej ds. reprivatyzacji
- **Paweł Rabiej, poseł Nowoczesnej**

11.07.2017

- **Adam Borowski, były opozycjonista**
- **Jan Rulewski, senator PO**

12.07.2017

- **nie było gości**

13.07.2017

- **Marcin Warchoł, wiceminister sprawiedliwości**

14.07.2017

- **Marcin Horała, PiS**
- **Tomasz Lenz, PO**

15.07.2017

- **Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości**

16.07.2017

- **Marcin Horała, PiS**
- **Adam Szłapka, Nowoczesna**

W analizowanym tygodniu **5 razy** gościem był przedstawiciel **PiS** i **4 razy** **opozycji**.

Walory i mocne strony:

- Liczba newsów wystarczająca.
- Aktualne informacje z kraju, ze świata i z regionów (rzadko).
- Informacje zróżnicowane tematycznie (najwięcej informacji politycznych i gospodarczych)

- Zdecydowana większość materiałów własnych, w tym własne korespondencje zagraniczne.
- Źródła informacji szerokie (duża liczba korespondentów w terenie, oraz za granicą, informacje z portali oraz mediów społecznościowych).
- Różne źródła inspiracji wiadomości.
- Wprowadzenie prowadzącego jasne i zrozumiałe.
- Forszpan obecny i poprawny.
- Tempo audycji dobre, chociaż zdarzają się przekazy za długie w stosunku do pozostałych w audycji.
- Dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia audycji zachowana.
- Większość relacji reporterskich z setkami. Wykorzystywanie materiałów archiwalnych, nagrań obcych z podaniem źródła, cytatów, nagrań audio i innych.
- Język poprawny i poziom przystępności przekazów w normie.
- Prowadzący zachowują neutralność.
- Jakość techniczna całej audycji, w tym materiałów reporterskich jest na wystarczającym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji atrakcyjna. Wykorzystywanie grafiki multimedialnej.

Niedostatki i słabe strony:

- Zbyt duża liczba informacji politycznych.
- Za mało informacji z regionów.
- Selekcja informacji oraz kolejność ich nadawania budzi niekiedy wątpliwości.
- Informacje polityczne i gospodarcze zbyt jednostronne. Brak podejścia krytycznego do prezentowanych treści.
- W badanym tygodniu w przekazach dominowała jedna opcja polityczna – partia rządząca (PiS).
- Opozycja przedstawiana jest zazwyczaj w negatywnym świetle

- Przewaga setek i wypowiedzi dziennikarzy oraz publicystów kojarzonych z opcją rządzącą czy prawicą („wSieci”, wpolityce.pl, „Gazeta Polska Codziennie”).
- Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarzy i opinii. Sugerowanie widzowi, jak powinien patrzeć na daną sytuację. Komentarze i oceny zawarte w offach oraz belkach. Niektóre przekazy w całości można zakwalifikować, jako felietony filmowe (publicystyka).
- Ostatni punkt audycji – *Gość Wiadomości* ma charakter publicystyczny. Rozmówcy pytani są o opinie, interpretacje faktów i komentowanie wypowiedzi innych osób.
- Nadmiernie wydłużone niektóre informacje.
- W tekstach prowadzących pojawiają się zwroty nacechowane.

MIĘDZY ZIEMIĄ A NIEBEM

Informacje z życia Kościoła i wiernych, a także informacje kulturalne i polityczne. Audycja ma charakter informacyjno-publicystyczny, chociaż w planie programowych zapisano ją w kategorii Informacja. Kierowana jest do wiernych Kościoła Katolickiego, ale tematy, które się w niej pojawiają mogą zainteresować każdego, także osoby niewierzące. Proporcje w doborze tematów krajowych, regionalnych i światowych zachowane. Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym modułom/częściom audycji. Audycja zbudowana jest bowiem z wielu elementów: serwisów informacyjnych, reportaży, rozmów w studiu z gośćmi oraz modlitwy Anioł Pański. W analizowanym tygodniu głównym tematem audycji była próba znalezienia odpowiedzi na pytania: „Dokąd zmierza Europa?” i „Jakie wartości są ważne dla współczesnego Europejczyka?”. **Uśredniony poziom obiektywizmu na wysokim poziomie– 89,74%.**

AGROBIZNES

Duża liczba przekazów w wydaniu. Zróżnicowany dobór tematów informacji ze względu na geografę. Obecna tylko jedna opcja polityczna (przedstawiciele rządu). Proporcje w doborze tematów krajowych, regionalnych i światowych zachowane. Profesjonalne i kulturalne prowadzenie audycji. **Uśredniony poziom obiektywizmu – 86,67%.**

TO SIĘ OPŁACA

Audycja ma formę felietonu filmowego, w którym przedstawiony jest w sposób pogłębiony jeden temat. Autorzy audycji pokazują jak nowoczesnie i skutecznie kierować gospodarstwem, jak planować produkcję i szybko reagować na zmieniające się potrzeby rynku. Nie ma prowadzącego.

Uśredniony poziom obiektywizmu na wystarczającym poziomie - 80,77%.

MINIAUDYCJA – DZIEŃ W TWOIM REGIONIE

Zapowiedź audycji regionalnej w TVP3. Jest to skrót (fleszowy) informacji opracowywanych przez Ośrodki Regionalne TVP. W audycji nie ma prowadzącego. Serwis zbudowany jest na offie. Czytane offy są poprawne, jasne i zrozumiałe. Całość odpowiada zasadzie neutralności.

Uśredniony poziom obiektywizmu na wystarczającym poziomie - 82,05%.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Teleexpress	Informacja	83,88%
Wiadomości 8.00	Informacja	73,33%
Wiadomości 12.00	Informacja	76,92%

Wiadomości 15.00	Informacja	83,87%
Wiadomości 19.30 (wydanie główne)	Informacja	77,72%
Agrobiznes	Informacja	86,67%
To się opłaca	Informacja	80,77%
Między ziemią a niebem	Informacja	89,74%
Miniaudycja – dzień w Twoim regionie	Informacja	82,05%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Agata Biały	Informacja	Teleexpress	82,69%
Michał Cholewiński	Informacja	Teleexpress	84,36%
Antoni Trzmiel	Informacja	Wiadomości 8.00, 12.00, 15.00	78,04%
Krzysztof Ziemic	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	79,21%
Danuta Holecka	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	78,78%
Michał Adamczyk	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	73,08%
Bogdan Sawicki	Informacja	Agrobiznes	87,92%
Małgorzata Motecha- Pastuszka	Informacja	Agrobiznes	84,62%

Andrzej Baryła	Informacja	Agrobiznes	84,62%
Paulina Guzik	Informacja	Między ziemią a niebem	89,74%

Agata Biały: Prowadząca zachowuje neutralność. Jednolita tonacja, dobre, szybkie tempo przekazu. Drobne potknięcia językowe.

Michał Cholewiński: Prowadzący zachowuje neutralność. Jednolita tonacja głosu, dobre, szybkie tempo przekazu. Pojedyncze słowa nacechowane.

Antoni Trzmiel: Prowadzący zachowuje neutralność, ale czasem zbyt mocno akcentuje niektóre wyrazy i nazwiska. Drobne potknięcia językowe przy czytaniu. Brak słów nacechowanych. Dykcja niezadowolająca. Chwilami mówi niewyraźnie.

Krzysztof Ziemięc: Zachowuje neutralność podczas czytania i jednolitą tonację głosu. Mimika twarzy naturalna. Nie komentuje. Język zrozumiały, poprawny i wyraźny. Pojedyncze słowa nacechowane.

Danuta Holecka: Zachowuje neutralność w czytaniu informacji oraz podczas rozmowy z gościem. Mówi jasno i wyraźnie. Unika nadmiernej mimiki. W jej tekstach pojawiają się pojedyncze zwroty nacechowane i wartościujące.

Michał Adamczyk: Zachowuje neutralność podczas czytania, chociaż od czasu do czasu przesadnie akcentuje niektóre słowa. Jego język jest potoczny, zrozumiały i dynamiczny. Pojedyncze słowa i zwroty nacechowane.

Bogdan Sawicki: Jednolita tonacja, dobre tempo przekazu czytanych wiadomości. Zachowuje neutralność w trakcie czytania newsów. Nie komentuje. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Małgorzata Motecha-Pastuszko: Jednolita tonacja, dobre tempo przekazu. Zachowuje neutralność. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Andrzej Baryła: Czytający zachowuje neutralność. Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji. Język poprawny. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Paulina Guzik: Czytająca zachowuje neutralność. Mimika twarzy naturalna. Podczas rozmów gości jest miła i uprzejma (dla wszystkich gości tak samo). Zadaje ciekawe pytania. Rozmowy prowadzi w sposób profesjonalny. Słucha swoich rozmówców, nie przerywa im i nie wchodzi w słowo, a jednocześnie bardzo dobrze kontroluje czas i tempo audycji. Pojawiają się nieliczne słowa nacechowane o pozytywnym wydźwięku. Język prosty i zrozumiały.

Audycje publicystyczne

UWAGI OGÓLNE

Audycje publicystyczne na wystarczającym poziomie pod względem realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia. **Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji to 84,47%.** Profesjonalne prowadzenie. Właściwy dobór uczestników audycji. Obecność ekspertów w danej dziedzinie. Zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych.

Analiza badanych audycji

KWADRANS POLITYCZNY

- Audycja ma charakter jeden na jeden. Prowadzący (Michał Rachoń, Dorota Łosiewicz, Krzysztof Ziemięć, Marcin Wikło, Marek Pyza) zadają gościowi pytania na temat bieżących wydarzeń politycznych w Polsce i na świecie. Gośćmi są politycy, ekonomiści, publicyści, eksperci. Charakter audycji, jej treści, tempo i dynamika zależy od prowadzącego.
- Kilka tematów w audycji potraktowanych wieloaspektowo.
- Tematy dotyczą przede wszystkim aktualnych spraw politycznych i społecznych.
- Zachowanie proporcji czasowych dla poruszanych tematów poprawne (zależy od prowadzącego audycję).
- Prowadzący: Michał Rachoń, Krzysztof Ziemięć, Marcin Wikło, Marek Pyza zachowują neutralność. Zadają pytania o opinie i komentarze. Nie przerywają wypowiedzi, ale zadają pytania konkretne, rzeczowe, dopytują o szczegóły.
- Audycja ma dobre tempo i dynamikę.
- Audycja obecna na stronie internetowej (VOD TVP), ale opisana tylko jednym zdaniem (cytat z wypowiedzi gościa).
- **Uśredniony współczynnik obiektywizmu dla audycji to 80,67%.**

Goście audycji:

- Konrad Szymański, sekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych
- Marcin Kierwiński, poseł PO
- Stanisław Tyszka, wicemarszałek Sejmu, Kukiz'15.
- Marcin Warchoł, wiceminister sprawiedliwości
- Włodzimierz Czarzasty, przewodniczący SLD

Zachowano pluralizm w doborze uczestników audycji. **Obecni byli przedstawiciele partii rządzącej (2 razy) oraz opozycji (3 razy).**

MAGAZYN ŚLED CZY ANITY GARGAS

Audycja ma formę reportażu śledczego. Prowadząca Anita Gargas ze studia informuje, o czym będzie materiał, pojawia się krótki forszpan, a po nim jeszcze kilka zdań prowadzącej, zachęcających do oglądania reportażu. Po czym następuje emisja. Na zakończenie prowadząca w kilku zdaniach komentarza podsumowuje temat.

W badanym tygodniu reportaż dotyczył agenturalnej przeszłości Lecha Wałęsy. Temat przedstawiono jednostronnie. Cały reportaż bazuje na wypowiedziach byłego majora SB. Ponadto wypowiadają się byli opozycjoniści (Gwiazdowie) i historyk (dr hab. S. Cenckiewicz). Osoby, niemające wątpliwości, co do współpracy Wałęsy z SB. Brakuje ekspertów, którzy mają inne zdanie oraz samego Lecha Wałęsy (miał odmówić wypowiedzi / informacja lektora).

Współczynnik obiektywizmu dla audycji wysoki - 86,67%.

Walory i mocne strony:

- Audycja ma dobre tempo i konstrukcję.
- Porusza tematy trudne i kontrowersyjne.
- Reportaż jest sprawnie zrealizowany. Bez zarzutu od strony technicznej – zdjęciowo-montażowej.
- Prowadząca mówi poprawnie i bardzo wyraźnie.
- Audycja obecna na stronie internetowej nadawcy.

Niedostatki i słabe strony

- Reportaż zrealizowany pod z góry założoną tezę.
- Tylko wypowiedzi osób oskarżających Wałęsę o współpracę z SB.
- Zabrakło drugiej strony - rozmowy z Lechem Wałęsą, w której mógłby odnieść się do stawianych mu zarzutów.

- Zbyt emocjonalny ton prowadzącej

SPRAWA DLA REPORTERA:

Tematy poruszane w audycji dotyczą skomplikowanych spraw społecznych i konfliktów międzyludzkich, często bardzo prywatnych i intymnych. W badanym tygodniu przedstawiono trzy sprawy/tematy oraz przypomniano fragment materiału filmowego sprzed czterech lat, który tematycznie związany był z jedną z omawianych spraw. Proporcje czasowe dla tematów zostały wyważone. Nie wyróżniano żadnego tematu. Wszystkim trzem problemom poświęcono tyle samo uwagi.

Audycja składa się z dwóch części: reportersko - filmowej, w której poszkodowani przedstawiają swój punkt widzenia i studyjnej, w trakcie której goście (strony konfliktu, prawnicy, urzędnicy, dziennikarze, eksperci) dyskutują o problemie i szukają rozwiązania. Wybór ekspertów prawidłowy. W analizowanym tygodniu gośćmi byli: (mec. Maria Wentlandt-Walkiewicz, Bogdan Smoleński - psychoterapeuta, Teresa Król - sołtys Dąbrowy Tomaszewskiej, Dariusz Loranty - były policjant, Witold Gadowski - dziennikarz, Roman Sklepowicz - prawnik, dr Andrzej Gawliński - Towarzystwo Kryminalistyczne i Suicydologiczne, Lidia Staroń - senator RP, prof. Krzysztof Bielecki - chirurg, Marek Tombarkiewicz - wiceminister zdrowia, Jerzy Szydłowski - Stowarzyszenie chorych na Niemann-Picka, Paweł Kęska - Caritas Polska).

Prowadząca zadaje pytanie wstępne i pozwala gościom na rozmowę i wymianę argumentów. Nie tonuje emocji, pozwala na podniesiony głos, płacz, przekrzykiwanie się. Dlatego momentami trudno zrozumieć treść i sens wypowiedzi. Prowadząca stawia się w roli uczestnika dyskusji. Używa słów i zwrotów nacechowanych („wstrząsające”, „prześladowana”, „dręczona”, „dramat”). **Współczynnik obiektywizmu dla audycji to 85,00%.**

TYDZIEŃ

Audycja publicystyczna adresowana do rolników. Spojrzenie na rolnictwo, gospodarkę i problematykę społeczną z perspektywy politycznej. W audycji poruszane są aktualne tematy związane głównie z polską wsią. Politycy, związkowcy i rolnicy zaproszeni do studio prezentują swoje poglądy odpowiadając na pytania prowadzącego. W treści pojawia się sporo branżowego słownictwa, przez co może być trudna do odbioru dla osób spoza grupy docelowej. W audycji w badanym tygodniu pojawiła się tylko jedna opcja polityczna (strona rządowa – minister i wiceministrowie rolnictwa). **Współczynnik obiektywizmu dla audycji to 81,67%.**

NASZAARMIA.PL

Audycja ma charakter magazynu reporterskiego (3 – 4 felietony filmowe). Koncentruje się wokół tematyki obronności, bezpieczeństwa, polskiej myśli technicznej, ale również historii i tradycji polskiego oręża. Powstaje ze środków Ministerstwa Obrony Narodowej. W analizowanym tygodniu m.in.: saperski patrol, współpraca polskich uczelni wojskowych z Polską Grupą Zbrojeniową oraz relacja z Festiwalu Orkiestr Wojskowych. Felietony są dobrze zrealizowane i zmontowane. Są interesujące i mają dobre tempo. Pojawia się słownictwo branżowe w tekstach lektora..

Współczynnik obiektywizmu dla audycji wysoki – 88,33%.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Kwadrans polityczny	Publicystyka	80,67%
Magazyn śledczy Anity Gargas	Publicystyka	86,67%
Sprawa dla reportera	Publicystyka	85,00%

Tydzień	Publicystyka	81,67%
Naszaarmia.pl	Publicystyka	88,33%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Dorota Łosiewicz	Publicystyka	Kwadrans polityczny	70,00%
Michał Rachoń	Publicystyka	Kwadrans polityczny	71,67%
Krzysztof Ziemięć	Publicystyka	Kwadrans polityczny	91,67%
Marcin Wikło	Publicystyka	Kwadrans polityczny	83,33%
Marek Pyza	Publicystyka	Kwadrans polityczny	86,67%
Elżbieta Jaworowicz	Publicystyka	Sprawa dla reportera	85,00%
Anita Gargas	Publicystyka	Magazyn Śledczy	86,67%
Andrzej Baryła	Publicystyka	Tydzień	81,67%

Dorota Łosiewicz: Pyta głównie o opinie. W trakcie rozmowy komentuje i wyraża własne opinie. Zadaje pytania sugerujące i mało konkretne. Skacze z tematu na temat i nie zadaje pytań dociekliwych, nie draży. Często zaczyna zdanie od: „zdaje się, że ...”. Czasami wchodzi gościowi w słowo lub przytakuje w trakcie wypowiedzi gościa. Drobne potknięcia językowe. Momentami mówi mało wyraźnie. Język i styl w miarę poprawny, chociaż wtrąca słownictwo potoczne, kolokwialne.

Michał Rachoń: Przedstawia gościa uprzejmie. W trakcie rozmowy wyraża własne zdanie i próbuje je narzucać rozmówcy. Używa słów i wyrażań nacechowanych. Przerzywa gościowi, dopowiada w trakcie wypowiedzi. Zadaje pytania o opinie i o fakty. Dopytuje o szczegóły. Język i styl poprawny.

Krzysztof Ziemięc: Zachowuje neutralność i właściwy dystans. Jest uprzejmy i spokojny. Dobrze radzi sobie z moderacją rozmowy. Zadaje pytania o fakty i opinie. Sam nie ujawnia własnych opinii i nie komentuje. Dobrze przygotowany merytorycznie do tematu. Dobra dykcja. Mówi średnio szybko i bardzo wyraźnie. Pojedyncze słowa nacechowane (np.: „seans nienawiści”, „bojówki”). Język i styl poprawny.

Marcin Wikło: Zachowuje neutralność i właściwy dystans. Jest uprzejmy i spokojny. Dobrze moderuje rozmowę. Wyraża własne opinie i ujawnia swoje poglądy polityczne. Pojedyncze słowa nacechowane (np. „zadymiarze”, „zadymy”, „barbarzyńskie”, „gorszące”). Język i styl poprawny.

Marek Pyza: Zachowuje neutralność i właściwy dystans. Jest profesjonalny i kulturalny. Dobrze moderuje / prowadzi rozmowę. Zadaje pytania głównie o fakty, ale też o opinie. Wyraża swoje zdanie, ale go nie narzuca. Język i styl poprawny. Pojedyncze słowa i zwroty nacechowane. Mówi wyraźnie, ma dobrą dykcję. Kontroluje czas i tempo audycji.

Elżbieta Jaworowicz: Stawia się w roli uczestniczki dyskusji w studiu. Używa słów i zwrotów nacechowanych. Mówi bardzo wyraźnie, ma dobrą dykcję. Dobrze kontroluje czas i kompozycję, panuje nad poszczególnymi częściami audycji. Audycja ma dobre tempo i dynamikę.

Anita Gargas: Mówi w sposób emocjonalny, mocno i nienaturalnie akcentując niektóre wyrazy. Pojedyncze słowa nacechowane (esbecja, niszczeni, wyśmiewani, szokuje). Język poprawny.

Andrzej Baryła: Przedstawia wszystkich swoich gości neutralnie i uprzejmie. Jest kulturalny i profesjonalny. Dobrze moderuje rozmowy. Kontroluje ich przebieg i czas. Jest przygotowany merytorycznie do tematu. Zadaje pytania o fakty i opinie. Nie używa słów nacechowanych. Nie przerywa rozmówcom. Język poprawny.

Podsumowanie:

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według kategorii:

Kategoria	Średnia ocena
Informacja	81,66%
Publicystyka	84,47%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia w kategorii audycji publicystycznych i informacyjnych na wystarczającym poziomie. Podkreślić należy, że to dane uśrednione dla wszystkich audycji z danej kategorii.